

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 1957, sp. zn. Cz 698/56

Číslo: 75/1957

Právní věta:

Stanovením vyživovací povinnosti otce podle § 39 zák. o právu rod. není určena jeho vyživovací povinnost zcela, jestliže nebyl při rozhodnutí vzat zřetel na nutné vybavení dítěte (výbavičku, kočárek atd.). I toto vybavení je součástí nároku dítěte na úhradu osobních potřeb.

Matka dítěte neprovdaná za otce dítěte je oprávněna domáhat se na otci náhrady podle § 365 obč. zák., jestliže obstarala pro dítě výbavičku. Možnost, že matka tento nárok uplatní, nijak nevylučuje, aby především dítě samo uplatnilo svůj nárok v uvedeném směru jako nárok na úhradu osobních potřeb.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.02.1957

Spisová značka: Cz 698/56

Číslo rozhodnutí: 75

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Bezduvodné obohacení, Děti - výživné, Neprovdaná matka

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rodiči nezl. Zdeňka K., nar. 9. dubna 1955, jsou Zdeňka M. a Zdeněk K., jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů.

Lidový soud civilní v Brně svěřil dítě do výživy a výchovy matce a vyživovací povinnost otce stanovil měsíční částkou 180 Kčs od 1. prosince 1955. Tímto usnesením stanovil kromě toho povinnost otce přispět matce na mimořádné náklady spojené s narozením dítěte částkou 800 Kčs ve splátkách po 100 Kčs měsíčně spolu se splatnými dávkami výživného.

Krajský soud v Brně snížil výživné na 150 Kčs měsíčně počínaje 19. srpnem 1956 se zřetelem k tomu, že otec má nově narozené třetí dítě a změnil rozhodnutí lidového soudu civ. i tak, že odmítl návrh opatrovníka dítěte na určení povinnosti otce přispět matce dítěte na úhradu mimořádných nákladů spojených s narozením dítěte. Jinak krajský soud rozhodnutí lidového soudu potvrdil. Toto své usnesení odůvodnil tím, že se matka může sama domáhat žalobou příspěvku na mimořádné náklady spojené s narozením dítěte, že však matka takovou žalobu vůbec nepodala, nýbrž že nárok v tomto

směru učinil jen opatrovník dítěte, který však není oprávněným zmocněncem matky.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že usnesením krajského soudu v Brně ve výroku, jímž bylo změněno usnesení lidového soudu civilního v Brně, pokud jím otec dítěte byl uznán povinným přispět matce dítěte na úhradu mimořádných nákladů spojených s narozením dítěte částkou 800 Kčs tak, že se návrh opatrovníka nezletilého v tom směru odmítá, byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Krajský soud v otázce, o kterou především jde, vychází z názoru, že jde o nárok matky a nikoli o nárok dítěte. Krajský soud si v tomto směru nesprávně vyložil zákon, neboť v rámci § 76 zák. o právu rod. nemůže být uplatňován nárok na náhradu nákladů spojených s opatřením výbavy pro dítě, jako je dětská výbavička, vanička, nánožník a kočárek. Tyto předměty jsou osobními potřebami dítěte, které dítě potřebuje po svém narození, aby byl zajištěn jeho život a tělesný rozvoj. Toto vybavení je součástí nároku dítěte na výživu a jde tedy především o nárok dítěte v řízení o úhradu jeho osobních potřeb a v rámci tohoto řízení. nelze proto říci, že by byla povinnost otce podle § 39 zák. o právu rod. zcela vyčerpávajícím způsobem určena již stanovením vyživovacího příspěvku, nebyl-li vzat zřetel při stanovení jeho vyživovací povinnosti na toto nutné vybavení dítěte.

Je ovšem přisvědčit krajskému soudu, že i matka dítěte neprovdaná za otce dítěte je oprávněna se domáhat na otci náhrady podle § 365 obč. zák., jestliže obstarala pro dítě včas výbavičku, jak to bylo i její zákonnou povinností, až tím učinila částečně i náklad za otce, který jej měl též po právu vynaložit (srov. rozhodnutí č. 43/1953 Sbírky rozhodnutí čs. soudů). Jde však o nárok jiného subjektu a z jiného právního poměru. Možnost uplatnění takového nároku nijak nevylučuje, aby především dítě samo uplatnilo v řízení podle § 251 o. s. ř. zákonným zmocněncem svůj nárok a aby soud nejednal a nerozhodoval o takových nákladech jako o nároku dítěte na výživu.

Měl-li krajský soud pochybnosti o tom, v zastoupení koho opatrovník návrh učinil, měl je odstranit s použitím ustanovení § 7 o. s. ř., ačkoli ze stylisace návrhu je patrné, že matka je v něm uvedena jen jako příjemce plateb a nikoli jako oprávněný subjekt. Se zřetelem ke stížnosti otce měl se krajský soud zabývat výší nároku a v tom směru provést vhodné důkazy, které lidový soud vůbec pominul.

Srov. rozh. č. 43/1953 Sbírky rozhodnutí čs. soudů.